

015503/1929/30

III

3306

Sprawozdanie

z administracji

powiatu świeckiego

za rok 1929/30

(od 1. 4 1929 r. do 31. 3. 1930).

015503

Stosownie do § 127 ordynacji powiatowej z dnia $\frac{13.12.1872\text{ r.}}{19.3.1881\text{ r.}}$ przedkłada Wydział Powiatowy Sejmikowi Powiatowemu następujące

sprawozdanie z administracji powiatu świeckiego za rok 1929/30 (od 1. IV. 1929 do 31. III. 1930 r.)

I. Statystyka.

Zmian w stosunku do roku ubiegłego nie było.

II. Starosta i Deputowani Powiatowi.

Zmian w stosunku do roku ubiegłego nie było.

III. Sejmik Powiatowy.

Z powodu upływu kadencji dotychczasowego Sejmiku Powiatowego odbyły się na zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego dnia 5 stycznia 1930 r. nowe wybory członków Sejmiku Powiatowego na kadencję czteroletnią 1930/1933 r.

Wybrani zostali następujący członkowie:

1. Marcei Bieliński, Morsk	29. Franciszek Lemka, Przysiersk
2. Julian Borkowski, Nowe	30. Leon Mrozik, Lubiewo
3. Czesław Buczkowski, Świecie	31. Wincenty Nastrożny, Laskowice
4. Józef Buczkowski, Tuszyny	32. Władysław Nowicki, Buśnia
5. Gracjan Ceyrowski, W. Komorsk	33. Maks Ohme, Parlin
6. Józef Czajkowski, Płochocin	34. Dyonizy Osicki, Osie.
7. Jan Dobrzyński, Stare Marzy	35. Józef Orlikowski, Lubiewo
8. Franc. Esden-Tempski, Ostrowite	36. Jan Orzechowski, W. Komorsk
9. Władysław Felczykowski, Miedzno	37. Tadeusz Parczewski, Belno
10. Aleksander Fitzermann, Nowe	38. Jan Papenfus, Serock
11. Józef Gaca, Sierosław	39. Franciszek Pulkowski, W. Komorsk
12. Miecz. Gołębiowski, Małociechowo	40. Stanisław Rozenkiewicz, Łązek
13. Aleksander Gucałski, Przysiersk	41. Jan Ryżek, Taszewko
14. Julian Jeleń, Świecie	42. Medard Ratkowski, Drzycim
15. Władysław Jabłoński, Nowe	43. Dr. Rasmus, Bukowiec
16. Konstanty Januszewski, Błędzim	44. Zygmunt Szczepański, Świecie
17. Jan Jerchewicz, Zielonka	45. Maksymiljan Szamlewski, Osie
18. Stanisław Kostka, Świecie	46. Dominik Suwalski, Lipinki
19. Leon Kufel, Świecie	47. Franciszek Szróbka, Bzowo
20. Feliks Kikulski, Dragacz	48. Maksymiljan Suchomski, Zdroje
21. Jan Kikulski, Dragacz	49. Jan Starszak, Sucha
22. Józef Kałdowski, G. Grupa	50. Artur Studziński, Wałdowo
23. Mieczysław Kamrowski, Różanna	51. Józef Trochowski, Bzowo
24. Dyonizy Krupa, Wierchy	52. Franciszek Wiecki, N. Jasiniec
25. Franciszek Koczorowski, Laskowice	53. Teolil Wojak, Lipienki
26. Stanisław Krywałd, Mielowo	54. Aleksander Waśkowski, Dąbrówka
27. Stanisław Kufel, Gacki	55. Florjan Zenker, Pruszcz
28. Julian Krzyżanowski, Gruczno	56. Jan Rydzkowski, Sucha.

Pierwsze posiedzenie nowowybranego Sejmiku Powiatowego miało miejsce dnia 24. lutego 1930 r.

W roku sprawozdawczym odbyły się 4 posiedzenia Sejmiku Powiatowego, mianowicie dnia 9. kwietnia 1929 r., dnia 26. czerwca 1929 r., dnia 28. listopada 1929 r. i dnia 24. lutego 1930 r., na których przedłożono wzgl. uchwalono 69 spraw.

Powzięte uchwały ogłoszono w skróceniu w Wiadomościach Samorządowych powiatu świeckiego.

IV. Wydział Powiatowy.

Na pierwszym posiedzeniu Sejmiku Powiatowego dnia 24. lutego 1930 nastąpiły wybory nowego Wydziału Powiatowego na kadencję 1930/33.

Wybrani zostali:

Stanisław Kostka, Świecie (ponownie)	Feliks Kikulski, Dragacz (ponownie)
Konst. Januszewski, Błędzim (ponownie)	Tadeusz Parczewski, Belno
Fr. Koczorowski, Laskowice (ponownie)	Franciszek Wiecki, N. Jasiniec.

Pierwsze posiedzenie nowego Wydziału Powiatowego odbyło się dnia 5. marca 1930 r. Zebrania Wydziału Powiatowego w roku sprawozdawczym było 12, na których przedłożono 996 spraw do uchwalenia, i to:

- 1 sprawę dot. wójtostwa,
- 216 spraw nadzoru nad gminami,
- 47 „ ubogich,
- 3 sprawy rybackie,
- 3 „ policji ogniowej,
- 253 spraw różnych subwencji,
- 82 „ powiatowych ogólnych,
- 377 „ Wydziału Powiatowego (rekursy podatkowe itp.),
- 2 sprawy policji sanitarnej,
- 3 „ dot. Kas Oszczędności,
- 1 sprawę taksy kominiarskiej,
- 1 „ położnych obwodowych,
- 7 spraw różnych.

W postępowaniu administracyjno-spornem załatwił Wydział Powiatowy jedną sprawę rozstrzygnięciem wstępnym.

W poszczególnych biurach Wydziału Powiatowego załatwiono ogółem podług zapisów registratury 30638 spraw.

V. Urzędnicy Wydziału Powiatowego.

Uchwalony dnia 12. V. 1926 r. przez Sejmik Powiatowy statut etatów stanowisk służbowych dla pracowników powiatowych, zatwierdzony przez p. Wojewodę Pomorskiego dekretem z dnia 30. XI. 1926 r. L. dz. 8774/28, został zmieniony uchwałą Sejmiku z dnia 28. XI. 1929 r., zatwierdzoną przez p. Wojewodę Pomorskiego dnia 18. II. 1930 r. Nr. III A. 8302/29.

Stosownie do tegoż statutu pracują obecnie w administracji Wydziału Powiatowego następujący urzędnicy:

1. Starszy referent: Naczelnny sekretarz i dyrektor biura Józef Pokorski,
2. Inspektor samorządu gminnego: Wacław Rydzkowski,
3. Rendant Powiatowej Kasy Komunalnej: Hipolit Rydzkowski,
4. Kontroler „ „ „ Bernard Kozłowski (zastępczo)
5. Kasjer „ „ „ Marcei Dąbrowski,
6. I. asystent: Bolesław Śtojałowski,
7. II. „ Bernard Kozłowski,
8. Registrator: (obecnie nie zajęte),
9. Poborca podatkowy: Helena Fenskowa (zastępczo),
10. I. maszynistka: Wanda Szmidt (zastępczo),
11. II. „ Stanisława Szydłowska (zastępczo),
12. Woźny: Piotr Babiński,
13. Szofer-Kasztelan: Jan Dąbrowski,
14. Telefonista: Edmund Matliński (zastępczo),
15. Kontroler żywności: Registrator Franciszek Pisarzewski,
16. Budowniczy powiatowy: Bernard Szymański,
17. Technik: Leon Żurawski (zastępczo),
18. Drogomistrz: Piotr Stosik,
19. „ Antoni Czajkowski,
20. „ Bolesław Składanowski,
21. „ Stanisław Rydzkowski,
22. „ Maksymiljan Piątkowski,
23. „ Leon Rychlicki,
24. „ Józef Szulc.

Prócz powyższych urzędników zatrudnia Wydział Powiatowy w swej administracji jedną siłę pomocniczą (w Urzędzie Budowlanym) i 4 uczniów, a w administracji Starostwa Powiatowego 3 siły pomocnicze i 1 ucznia.

Uposażenie emerytalne otrzymuje p. Maks Nitz z Bydgoszczy, ul. Wileńska 12, dawn. rendant Powiatowej Kasy Komunalnej i Oszczędności, a grosz wdowi p. Weronika Paszkowa z Świecia, ul. Lipowa 3, wdowa po sekretarzu Wydziału Pow. śp. Janie Paszku.

Z końcem roku sprawozdawczego nastąpiła zmiana w podziale czynności poszczególnych referatów Wydziału Powiatowego.

Administracja obecnie podzielona jest na następujące referaty:

Referat I. Prezydjalny (W. P. I.) Józef Pokorski.

1. Organizacja biur Wydziału Powiatowego,
2. Sejmik Powiatowy, wybory, posiedzenia, djety,
3. Wydział Powiatowy, wybory, posiedzenia, djety,
4. Komisje Sejmikowe, wybór,
5. Sprawy osobowe urzędników Wydziału Powiatowego,
6. Opinie Wydziału Powiatowego,
7. Postępowanie administracyjno - sporne,
8. Zmiana nazw miejscowości,
9. Zmiana granic powiatu,
10. Subwencje powiatowe,
11. Podatek krajowy,

12. Ogłoszenia urzędowe,
13. Pożyczki powiatowe,
14. Majątek i przedsiębiorstwa powiatu,
15. Sprawozdania administracyjne,
16. Budżety powiatowe,
17. Samochody powiatowe.

Referat II. Lustracyjny (W. P. II.) Wacław Rydzkowski.

1. Samorzady gminne, organizacja, przegminowania,
2. Wybory gminne,
3. Budżety i rachunkowość gmin, defekty kasowe,
4. Statuty gminne,
5. Biurowość gmin, pracownicy,
6. Lustracje gmin, konferencje, zażalenia w sprawie administracji gminnej,
7. Wójtostwa, kandydaci, nominacje,
8. Biurowość, budżety, rachunkowość, majątek wójtostw,
9. Areszty wójtowskie,
10. Lustracje wójtostw, konferencje,
11. Gminne związki komunalne,
12. Ubodzy gminni, krajowi,
13. Powiatowy Zakład Opieki Społecznej w Goluszycach,
14. Gminne domy ubogich,
15. Bezdomni,
16. Powiatowa Rada Opieki Społecznej,
17. Opiekunowie społeczni,
18. Radcy sierot,
19. Spółki rybackie.

Referat III. Techniczny (W. P. III.) Bernard Szymański.

1. Drogi bite powiatowe,
2. Drogi bite wojewódzkie,
3. Drogi bite państwowe,
4. Drogi bite gminne,
5. Drogi bite inne,
6. Drogi gruntowe,
7. Mosty,
8. Dostawy drogowe,
9. Drogomistrze, droźnicy, robotnicy drogowi,
10. Dzierżawa owoców, traw,
11. Sprzedaż drzew drogowych,
12. Spory drogowe,
13. Subwencje na budowę dróg i mostów,
14. Opinia w sprawach budowlanych,
15. Koncesje budowlane,
16. Remont nieruchomości powiatowych,
17. Walce drogowe i narzędzia,
18. Powiatowy fundusz meljoracyjny.

Referat IV. Żłobek Powiatowy (W. P. IV.) Marja Pietrzakowa.

1. Przyjmowanie dzieci,
2. Ściąganie opłat,
3. Dostawy dla żłobka,
4. Personel żłobka.

Referat V. Podatkowy (W. P. V.) Bolesław Stojałowski.

1. Wymiar i reklamacje,
 - a) podatku powiatowego od psów, od prawa polowania, od spadków i darowizn,
 - b) opłat od umów, specjalnych drogowych i dopłat na utrzymanie dróg, opłat administracyjnych,
 - c) dodatków komunalnych do podatków gruntowego, przemysłowego, od spożycia, od uposażeń, od dochodu,
 - d) podatku państwowego gruntowego i od niektórych budynków,
2. Rozliczenia podatkowe z gminami,
3. Komisje szacunkowe.

Referat VI. Rolny (W. P. VI.)

1. Organizacje rolnicze,
2. Spółdzielnie rolnicze,
3. Szkoły rolnicze, gospodarcze, kursy, odczyty,
4. Powiatowy fundusz popierania spółdzielczości,
5. Buhaje rozplodowe,
6. Hodowla bydła, koni, świń, drobiu,
7. Hodowla zbóż i nasion,
8. Przemysł rolny, cukrownictwo, gorzelnictwo,

9. Pomocnicze działy produkcji rolnej, króliki, pszczoły, jedwabniki, owoce, warzywa, wiklina, tabaka, rośliny lekarskie,
10. Zwalczanie chwastów i szkodników,
11. Subwencje na zalesienie nieużytków,
12. Nagrody za długoletnią służbę,
13. Wycieczki rolnicze,
14. Meljoracje rolne.

Referat VII. Fundusz Bezrobocia (W. P. VII.) Józef Grzonka.

1. Zastępstwo Państwowego Funduszu Bezrobocia,
2. Akcja zapobiegawcza bezrobocia,
3. Wsparcia dla bezrobotnych,
4. Urzędy Stanu Cywilnego,
5. Urzędy Rozjemcze,
6. Turystyka, muzeum regionalne,
7. Komitet Floty Narodowej.

Referat VIII. Wypadków w rolnictwie (W. P. VIII.) Bern. Kozłowski.

1. Ustanawianie odszkodowań wypadkowych,
2. Wymiar składek,
3. Reklamacje.

Referat IX. Sanitarny i weterynaryjny (W. P. IX.) Fr. Pisarzewski.

1. Umysłowo chorzy w zakładach krajowych,
2. Niewidomi, głuchoniemi, kalecy,
3. Położnictwo, zwalczanie partactwa,
4. Szczepienie przeciw ospie,
5. Szczepienie zapobiegawcze przy chorobach zakaźnych,
6. Opieka lekarska w szkołach powszechnych,
7. Powiatowa Komisja dla walki z alkoholizmem,
8. Polski Czerwony Krzyż,
9. Badacze mięsa i trychinoskopiści,
10. Badania uzupełniające,
11. Powiatowa Przetwornia Padlin,
12. Porządki sanitarne, ustępy, drogi i place publiczne, woda, domy robotnicze, sklepy, warsztaty.

Referat X. Szpital Powiatowy (W. P. X.) Marja Pietrzakowa.

1. Organizacja szpitala,
2. Dostawy dla szpitala,
3. Przyjmowanie chorych,
4. Ściąganie opłat,
5. Biblioteka szpitalna.

Referat XI. Rachunkowo - kasowy (W. P. XI.) Hipolit Rydzkowski.

1. Budżety powiatowe,
2. Ściąganie podatków i opłat, przyjmowanie wszelkich wpłat na rzecz powiatu,
3. Wypłaty wszelkich zobowiązań kasowych powiatu,
4. Egzekucje,
5. Zakup książek, czasopism, inwentarza biurowego, materiałów pisarskich i druków.

VI. Powiatowa Kasa Komunalna.

Księgi kasowo rachunkowe Powiatowej Kasy Komunalnej zostały miesięcznie badane przez Komisję Rewizyjną, a odnośne sprawozdania rewizyjne zaakceptowane przez Wydział i Sejmik Powiatowy.

Nadzwyczajnej szczegółowej rewizji kasy dokonał na wniosek Wydziału Powiatowego Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu przez swego rewizora p. Lenarta. Rewizja wykazała, że Powiatowa Kasa Komunalna prowadzona jest ściśle według przepisów rachunkowo kasowych, w tym względzie obowiązujących.

Przekazów uskutecznilo w roku 1929/30 w dochodzie i rozchodzie razem 17 168.

Obrót roczny wynosił	zł. 13 809 053,16
w tem dochód	„ 7 231 650,21
a rozchód	„ 6 577 402,95

Stan Kasy per 31. III. 30 r. wynosił zatem	zł. 654 247,26
w tem efektu zł. 572 422,35.	

Budżet powiatowy na rok 1929/30 wynosił pierwotnie w dochodzie i rozchodzie zł. 1 469 696,—, w tem wydatki zwyczajne zł. 1 307 246,—, nadzwyczajne zł. 162 450,—, a dochody zwyczajne zł. 1 263 880,—, nadzwyczajne zł. 205 816,—.

W ciągu roku sprawozdawczego uchwalono 3 dodatkowe budżety na ogólną kwotę złotych 410 328,— tak, że ostatecznie budżet wzrósł do zł. 1 880 024,—, w czem wydatki zwyczajne zł. 1 389 315,—, nadzwyczajne zł. 490 709,—, a dochody zwyczajne zł. 1 586 040,—, nadzwyczajne zł. 293 984,—.

Z budżetu tego wydano podług poszczególnych działów:

Wydatki zwyczajne.

I.	Na administrację ogólną	zł.	147 609,51
	w tem koszty osobowe zł. 85 498,55		
	w tem koszty rzeczowe „ 62 110,96		
II.	Na administrację majątku komunalnego	„	2 225,92
III.	Na przedsiębiorstwa komunalne	„	
IV.	Na spłatę długów	„	14 878,—
V.	Na drogi i place publiczne	„	681 994,75
VI.	Na oświatę	„	11 501,70
VII.	Na kulturę i sztukę	„	1 496,80
VIII.	Na zdrowie publiczne	„	52 586,32
IX.	Na opiekę społeczną	„	50 852,60
X.	Na popieranie rolnictwa	„	29 313,81
XI.	Na popieranie handlu i przemysłu	„	350,—
XII.	Na bezpieczeństwo publiczne	„	7 251,30
XIIIa.	Na rzecz innych związków komunaln.	„	258 092,—
XIII.	Na wydatki różne	„	60 389,52
			<u>razem zł. 1 319 542,23</u>

Wydatki nadzwyczajne.

II.	Na administrację majątku komunalnego	zł.	2 531,19
V.	Na place i drogi publiczne	„	61 551,98
VIII.	Na zdrowie publiczne	„	42 968,58
IX.	Na opiekę społeczną	„	216 370,42
X.	Na popieranie rolnictwa	„	27 000,—
XIII.	Na wydatki różne	„	135 240,—
			<u>razem zł. 485 662,17</u>

Łącznie wydatki zwyczajne i nadzwyczajne . . . zł. 1 805 204,60

Dochody wynosiły:

Dochody zwyczajne.

I.	Z majątku komunalnego	zł.	156 951,22
II.	Z przedsiębiorstw komunalnych	„	
III.	Z subwencji i dotacyj	„	333 039,10
IV.	Ze zwrotów	„	16 279,45
V.	Z opłat administracyjnych	„	431,—
VI.	Z zakładów dobra publicznego	„	
VII.	Z dopłat	„	13 421,04
VIII.	Z udziału w podatkach państw.	„	103 168,39
IX.	Z dodatków do podatków państw.	„	726 724,08
X.	Z podatków samoistnych	„	176 952,81
XI.	Z dochodów różnych	„	6 826,11
			<u>razem zł. 1 533 793,20</u>

Dochody nadzwyczajne.

Z majątku komunalnego (zaległości czynne i nadwyżka budżetowa	zł.	193 984,43
V. Z pożyczek	„	100 000,—
	<u>razem zł.</u>	<u>293 984,43</u>

Łączne dochody zwyczajne i nadzwyczajne . . . zł. 1 827 777,63

Dochód wynosił zatem . . . zł. 1 827 777,63
a rozchód „ 1 805 204,60

pozostaje więc jako nadwyżka budżetowa (remanent z 1929/30 r). zł. 22 573,03

Zaległości biernych per 31. 3. 1930 r. nie było, a zaległości czynne (należności powiatu z niezapłaconych w roku 1929/30 podatków, opłat itp.) wynoszą razem zł. 105 670,37 mianowicie:

z tytułu podatku gruntowego	zł.	26 381,74
„ „ „ dochodowego	„	68 006,69
„ „ „ od prawa połowania	„	336,66
„ „ „ dopłat za nadmierne zużycie dróg	„	4 206,86
„ „ specjalnej opłaty drogowej	„	3 664,52
„ „ opłat od umów o przejściu nieruch.	„	3 073,90
„ „ uszkodzenia szós, za dzierżawę itd.	„	
	<u>zł. 105 670,37</u>	

Obciążenia prelimitowanemi wydatkami budżetowemi zwyczajnemi za rok 1929/30 wynosiły:

- a) w stosunku do 1 ha (powiat ma obszaru 167,065 ha) zł. 11,25
- b) w stosunku do 1 mieszkańca (powiat świecki przy liczeniu urzędowem w roku 1921 miał 84252 mieszkańców) zł. 22,31

Podług rzeczywistych dochodów budżetowych, powyżej wykazanych, wynosiły dochody:

I.	Z majątku powiatowego	8,6 ⁰ / ₀
II.	Z przedsiębiorstw komunalnych	
III.	Z subwencji i dotacyj	18,0 ⁰ / ₀
IV.	Ze zwrotów	0,9 ⁰ / ₀
V.	Z opłat administracyjnych	— ⁰ / ₀
VI.	Z zakładów dobra publicznego	— ⁰ / ₀
VII.	Z dopłat	0,7 ⁰ / ₀
VIII.	Z udziału w podatkach państwowych	5,6 ⁰ / ₀
IX.	Z dodatków do podatków państwowych (4,35 zł. na 1 ha i 8,63 zł. na 1 mieszkańca)	39,9 ⁰ / ₀
X.	Z podatków samoistnych (1,06 zł. na 1 ha i 2,10 zł. na 1 mieszkańca)	9,7 ⁰ / ₀
XI.	Z dochodów różnych	0,5 ⁰ / ₀
	Z nadzwyczajnych dochodów	16,1 ⁰ / ₀
	razem 100 ⁰ / ₀	

Z rzeczywistych wydatków przypadło na poszczególne działy:

I.	Administracja ogólna	8,2 ⁰ / ₀
II.	Administracja majątku komunalnego	0,1 ⁰ / ₀
III.	Przedsiębiorstwa komunalne	— ⁰ / ₀
IV.	Splata długów	0,9 ⁰ / ₀
V.	Drogi i place publiczne	37,8 ⁰ / ₀
VI.	Oświata	0,6 ⁰ / ₀
VII.	Kultura i sztuka	0,1 ⁰ / ₀
VIII.	Zdrowie publiczne	2,9 ⁰ / ₀
IX.	Opieka społeczna	2,8 ⁰ / ₀
X.	Popieranie rolnictwa	1,6 ⁰ / ₀
XI.	Popieranie przemysłu i handlu	— ⁰ / ₀
XII.	Bezpieczeństwo publiczne	0,4 ⁰ / ₀
XIIIa.	Na rzecz innych związków komunalnych	14,3 ⁰ / ₀
XIII.	Różne wydatki	3,4 ⁰ / ₀
	Nadzwyczajne	26,9 ⁰ / ₀
	razem 100 ⁰ / ₀	

VII. Majątek powiatowy.

A. Aktywa.

1.	Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego:	
a)	kapitał zakładowy	zł. 600 000,—
b)	fundusz zasobowy	„ 117 000,—
c)	„ emerytalny	„ 6 000,—
d)	„ wątpliwych pretensyj	„ 10 991,69
2.	Powiatowa Kasa Komunalna:	
a)	gotówka podręczna	„ 81 824,91
b)	fundusz elektryfikacyjny	„ 200 000,—
c)	„ meljoracyjny	„ 42 000,—
d)	„ stypendjalny	„ 10 500,—
e)	„ popierania współdzielczości	„ 22 000,—
3.	Zaległości budżetowe czynne	„ 105 670,37
4.	Akcje:	
a)	Banku Polskiego (25 sztuk)	„ 2 500,—
b)	Kolejki Twarda Góra—Nowe (85 sztuk)	„ 11 050,—
5.	Związek Elektryfikacyjny Chełmno—Świecie—Toruń:	
a)	Wkłady na kapitał zakładowy	zł. 191 071,—
b)	Procenty udział bilansowy	„ 160 658,—
c)	Pożyczka zwrotna	„ 160 922,—
d)	Odsetki zaległe od pożyczki. ad c)	„ 40 852,—
6.	Zaliczki	„ 155 296,37
7.	Nieruchomości:	
a)	Starostwo I. i II. z przybudówkami	„ 528 000,—
b)	Szpital Powiatowy, Kostnica, Sierociniec	„ 556 000,—
c)	Dom przy ulicy Gimnazjalnej	„ 54 000,—
d)	Powiatowa Przetwornia Padlin	„ 100 000,—
e)	Różne parcele przy drogach powiatowych	„ 1 000,—
f)	Aleje owocowe przy drogach powiatowych	„ 150 000,—
g)	Powiat. Zakład Opieki Społecznej Gołuszyce	„ 500 000,—
h)	Zwirownia w Przechowie	„ 10 500,—

8. Ruchomości:

a) Inwentarz biurowy Wydziału Powiatowego i samochody	„	75 774,—
b) Inwentarz Szpitala Powiatowego i Sierocińca	„	183 380,—
c) Inwentarz drogowy	„	62 000,—
d) Inwentarz Pow. Zakładu Opieki Społecznej Gołuszyce	„	100 000,—
		<u>razem zł. 4 238 490,34</u>

B. Pasywa.

1. Pożyczka amortyzacyjna w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu na budowę dróg	zł.	99 296,—
2. Pożyczka amortyzacyjna w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu na urządzenie Powiatowego Zakładu Opieki Społecznej	„	100 000,—
3. Depozyty	„	54 166,23
4. Sumy przechodnie	„	90 619,92
		<u>razem zł. 344 082,15</u>

Aktywa	zł.	4 238 490,34
Pasywa	„	344 082,15
Pozostaje czystego majątku powiatow.	zł.	3 894 407,19

VIII. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu świeckiego.

W roku sprawozdawczym 1929 nastąpiło po kilkuletnim okresie pomyślnego rozwoju gospodarczego osłabienie konjunktury. Z powodu przesilenia oraz kryzysu w rolnictwie gospodarka światowa weszła w okres depresji. Nadprodukcja i gwałtowny spadek cen zboża na rynkach międzynarodowych wywarły w naszym gospodarstwie krajowym analogiczne objawy, a więc ciasnotę na rynku pieniężnym i wybitną niżkową tendencję na ceny zboża. Za produkty rolne nie osiągnięto w roku sprawozdawczym ani w przybliżeniu ceny, wystarczającej rolnikowi na wyrównanie kosztów nakładu oraz ciężarów podatkowych i specjalnych, nie mówiąc już o spłacie procentów i amortyzacji zaciągniętych zobowiązań. Sytuacja rolnictwa w naszym powiecie jest nadal ciężka i tylko długoterminowe kredyty na dogodnych warunkach mogą przynieść poprawę. Katastrofalne położenie rolnictwa wpływa bardzo ujemnie na rozwój naszego przemysłu i kupiectwa, co się ujawnia w stałym przyroście przetargów i nadzorów sądowych.

Także Kom. Kasa Oszczędności powiatu świeckiego odczuwała trudności sytuacji gospodarczej przez ogromny napływ wniosków kredytowych, które w ostatnim kwartale roku sprawozdawczego osiągnęły punkt kulminacyjny. Nie zawsze było można uwzględnić wszystkie wnioski, ponieważ spłata wypożyczonych pieniędzy odbywa się z powodu trudności gospodarczych bardzo powolnie. Kasa jednakowoż starała się uczynić zadość wszelkim wymogom z strony klienteli, o ile były one oparte na zdrowych zasadach. Jako dodatni objaw należy stwierdzić bardzo poważny przypływ depozytów w roku 1929, które wzrosły o ca 750 000.— zł i wynoszą w końcu roku sprawozdawczym ca 1 850 000.— zł, natomiast zmniejszyły się salda złożonych u nas pieniędzy w rachunkach bieżących i czekowych. Suma bilansowa podniosła się o 150 000.— zł do kwoty ca 4 170 000 zł. Obroty kasy były mimo stagnacji w przemyśle i handlu zadawalniające i wynosiły po obu stronach księgi głównej

złotych 121 357 711,74

Filja w Nowem pracowała normalnie.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Świeckiego

Świecie nad Wisłą, z Filją w Nowem.
Bilans per 31. grudnia 1929 r.

Aktywa.		Pasywa	
Kasa:	73 055,57	Fundusz zakładowy	600 000,00
P. K. O i Bank Polski	26 093,17	Fundusz zasobowy	117 000,00
Banki	45 104,17	Fundusz wątpliwych pretensyj	10 991,69
Nieruchomości	177 785,58	Fundusz emerytalny	6 000,00
Odpis 2%	3 555,71	Hipoteki	1 337,06
Ruchomości	26 510,72	Wierzyciele:	
Odpis 10%	2 651,07	w rachunkach bieżących	205 152,00
Weksle	1 898 949,75	w rachunkach czekowych	174 998,26
Dłużnicy:		w rachunkach depozytowych	1 847 764,89
w rachunkach bieżących	1 052 667,34	Banki:	
Hipoteki	624 021,19	Komun. Bank Kred. w	
Efekty	156 662,85	Poznaniu (poż dla Pom)	154 000,00
Zaliczki	4 975,00	Bank Gosp. Kraj. Byd-	
	4 079 618,56	goszcz (poż dla rzem.)	42 000,00
Poręczenie	287,93	Państw. Bank Rol. Gru-	
Inkaso	89 175,75	dziaźdz (poż dla roln.)	75 000,00
	4 169 082,24	Państw. Bank Rol. Gru-	
		dziaźdz (sp. poż. dla rol)	55 784,26
		Różne Banki	123 513,95
		Redyskont	419 912,11
		Zastępstwo Banku Polskiego	24 657,71
		Sumy przechodnie	68 401,58
		Lombard w Banku Polskim	50 000,00
		Zysk	103 105,05
			<u>4 079 618,56</u>
		Poręczenie	287,93
		Różni za inkaso	89 175,75
			<u>4 169 082,24</u>

Straty	Rachunek strat i zysków per 31. grudnia 1929 r.	Zyski	
Procenty wypłacone	289 678,27	Pozostałość z roku 1928	18,51
Koszty handlowe	115 061,13	Procenty pobrane, prowizja etc.	529 621,46
Odpis na nieruchomościach 2 ^o / _o	3 555,71		<u>529 639,97</u>
Odpis na ruchomościach 10 ^o / _o	2 651,07		
Straty na papierach wartościowych	15 588,74		
Zysk	<u>103 105 05</u>		
	<u>529 639,97</u>		

Do poszczególnych pozycji bilansowych nadmieniam się co następuje:

Stan czynny:

Kasa.

Stan gotówki w dniu 31 grudnia 1929 r. wynosił:

a) gotówka	73 055,57
b) P. K. O. i Bank Polski	26 093,17
	<u>razem zł. 99 148,74</u>

Banki.

Pozostałość w bankach per 31. XII. 1929 r. wykazuje saldo 45 104,17 zł. na korzyść Kasy.

Nieruchomość.

Nieruchomości wykazują po sprzedaniu parceli ca 25 morgów ziemi i po odpisaniu 2°/_o saldo 174 229,87 zł.

Ruchomości.

Konto ruchomości wykazuje po odpisaniu 10°/_o saldo 23 859,65 zł. i jest w stosunku do bogatego inwentarza bardzo niskie.

Weksle zdyskontowane.

Weksle zdyskontowane wynoszą zł. 1 898 949,75, z których część zredyskontowano w Banku Polskim i Państw. Banku Rolnym w Grudziądzu.

Dłużnicy.

Dłużnicy w rachunkach bieżących wynoszą zł. 1 052 667,34.

Hipoteki.

Hipoteki, wydane na nieruchomościach wiejskich i miejskich, wynoszą zł. 624 021,19.

Efekty.

Konto efektów składa się przeważnie z pożyczek państwowych, akcji Banku Polskiego, dolarówek, Pozn. listów zastawnych i obligacyj komunalnych.

Zaliczki.

Pozycja ta jest przejściowa i wyrówna się w styczniu 1930 r.

Stan bierny:

Fundusz zakładowy.

Fundusz zakładowy wykazuje zł 600 000.—

Fundusz zasobowy.

Fundusz zasobowy wykazuje 117 000.— zł.

Fundusz wątpliwych pretensyj.

Fundusz wątpliw. pretensyj wykazuje 10 991,69 zł i ma służyć na odpisy ewtl. bezwartościowych pretensyj.

Fundusz emerytalny.

Fundusz emerytalny wykazuje 6 000.— zł.

Hipoteki.

Suma zł 1 337,06 jest hipoteką, ciężącą na nieruchomości Kasy w Nowem.

Wierzyciele.

Złożone w Kasie kapitały w rach. bieżących, czekowych i depozytowych wynoszą zł 2 227 915,15.

Banki.

Złożone w Kasie kapitały Banków i udzielone pożyczki przez Państwowe Banki wynoszą zł 450 298,21.

Redyskont.

W pozycji tej jest umieszczony redyskont Banku Polskiego i Państwowego Banku Rolnego w ogólnej wysokości zł 419 912,11.

Zastępstwo Banku Polskiego.

Saldo zastępstwa Banku Polskiego wynosi zł. 24 657,71 na korzyść Banku Polskiego.

Sumy przechodnie.

Sumy przechodnie wykazują saldo zł. 68 401,58. Jest to tylko przejściowe księgowanie dla zamknięcia rocznego, które w następnym roku obrachunkowym się wyrówna.

Poręczenie.

Suma poręczeń w wysokości zł. 287,93 jest pokryta wkładami.

Inkaso.

Nadesłane nam do inkasa weksle i dokumenty wynoszą w stanie czynnym i biernym zł. 89 175,75.

Straty i zyski.

Straty:

Procenty,

wypłacone za złożone u nas pieniądze wynoszą zł. 289 678,27.

Koszty handlowe.

Koszty handlowe wykazują saldo zł 115 061,13 i składają się:

z kosztów na portorjum i telefon	zł.	8 624,79
na gazety i ogłoszenia	"	2 949,59
na podróże (członków Rady, Komisji, Zarządu, personelu włącznie Powsz Wyst Kraj. Poznań)	"	5 479,05
na zabezpieczenia (Kasa Chorych, Ubezpieczalnia Krajo- wa i Fundusz Bezrobocia	"	8 681,60
na druki	"	926,80
na zapotrzebowania biurowe	"	2 901,12
na opał, wodę i światło	"	4 697,48
na pensje i remuneracje zarządu, personelu	"	67 197,43
na podatki i stemple	"	17 857,40
na różne wydatki	"	18 373,94
		<u>zł. 137 689,20</u>
różne dochody	"	22 628,07
		<u>zł. 115 061,13</u>

Odpisy na nieruchomościach i ruchomościach

wynoszą 2°/_o na nieruchom. od kwoty zł. 177 785,58 = 3 555,71 zł.
" 10°/_o " ruchomość " " " 25 510,72 = 2 651,07 zł.

Straty w papierach wartościowych

wynoszą pokaźną sumę zł. 15 588,74

łącznie " 5 187,51 pokrytych z Funduszu zabezpieczenia straty kurs.

razem zł. 20 767,25

Największe straty powstały na pożyczce konwersyjnej, listach zastawnych i obligacjach komunalnych.

Zysk.

Czysty zysk wynosi zł. 103 105,05.

Zyski:

Pozostałość z roku 1928 wynosi zł. 18,51.

Procenty, prowizja ect. wykazują zysk zł. 529 621,46.

Straty:

Procenty wypłacone	zł.	289 678,27
Koszty handlowe	"	115 061,13
Odpis na nieruch. 2 ^o / _o	"	3 555,71
Odpis na ruchom. 10 ^o / _o	"	2 651,07
Straty na papierach wartościowych	"	15 588,74
Zysk jak wyżej podano	"	103 105,05
		<u>zł. 529 639,97</u>

XI. Zakład Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.

A Sprawy rentowe.

W roku sprawozdawczym pracowano 574 spraw rentowych od nieszczęśliwych wypadków w rolnictwie, z pośród których przypadło na:

1. ustanowienie odszkodowań za odniesione wypadki	229
2. ponowne przyznanie renty	26
3. obniżenie renty	128
4. odmówienie renty	42
5. podwyższenie renty	54
6. zawieszenie renty	27
7. sprawy różne jak: dostarczenie protez, leczenie szpitalne wzgl. kliniczne itp	68
Do opracowania z roku 1928/29 pozostało spraw	98

B. Nieszczęśliwe wypadki.

W ciągu roku zgłoszono 249 nieszczęśliwych wypadków, z pośród tych przypadło na:

1. wypadki ze skutkiem śmiertelnym	7
2. wypadki bez skutku śmiertelnego	242

C. Sprzeciwy i odwołania.

W roku sprawozdawczym wniesiono 94 sprzeciwów i odwołań od uchwał Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie. Z pośród tych przypadło na:

1. sprzeciwy od uchwał, przekazanych Urzędowi Ubezpieczeń do załatwienia w myśl §§ 1592, 1593, 1595 i 1600 Ordynacji Ubezpieczeniowej	65
2. odwołania od uchwał ostatecznych, przekazanych Wyższemu Urzędowi Ubezpieczeń w Toruniu wzgl. Trybunałowi dla spraw ubezpieczeń społecznych w Poznaniu do załatwienia	29
Do odwołań tych zawyrokowano na korzyść Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie w sprawach	26
na niekorzyść Zakładu w sprawach	3

D. Składki.

Dokonano obliczenia składek do ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie dla 10281 płatników na ogólną sumę 147 417,08 zł.

Na podstawie uchwały Wydziału Wojewódzkiego Poznańskiego jako Zarządu Głównego Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie z dnia 7. 11. 1928 r. pobrano składki w wysokości 1,50 zł. w stosunku do jednej marki rzeczywistego (przedwojennego) podatku gruntowego katastralnego oraz w stosunku do jednego złotego podatku gruntowego fikcyjnego, i dodatki za urzędników rolnych i robotników fachowych w wysokości 1 złotego od każdych rozpoczątych 1000 (tysiąc) złotych zarobku rocznego.

Ponadto dokonano poraz pierwszy obliczenia składek od gruntów szkolnych i służbowych urzędników i robotników Lasów Państwowych za lata 1928 i 1929 również w wysokości 1,50 zł. od jednej marki podatku gruntowego katastralnego.

Dotychczas od gruntów tych składek nie pobierano, jakkolwiek ubezpieczeniu podlegały. Stan ten, istniejący od czasów zaborczych, należało zmienić, gdyż obowiązek ponoszenia ciężarów spoczywa na wszystkich producentach rolnych. Akcja ta, jako rzecz dotąd nieznaną, pociągająca za sobą nowe wydatki, chociaż stosunkowo minimalne, na rzecz świadczeń socjalnych, wywołała wśród zainteresowanych liczne protesty, prawnie jednak nieuzasadnione.

Liczne były też odwołania od obliczeń składek, w ogólności podyktowane głównie ciężkim położeniem gospodarzem rolnictwa. Zakład Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie, uznając ten stan rzeczy zgodził się na rozłożenie opłat w indywidualnych wypadkach na raty bez pobierania odsetek za zwłokę.

Wzrost ilości spraw rentowych w ogólności, a nowych zgłoszonych wypadków w szczególności wykazał wzmogoną działalność Sekcji w roku sprawozdawczym. Podnieść należy również wzrost o 37% wypadków, zgłoszonych do odszkodowania. Objaw ten wpływa przedewszystkiem z ogólnego dążenia do uzyskania odszkodowania także za lekkie wypadki ze względu na krytyczne położenie drobnego rolnictwa. Wypadki te w rzeczy samej w latach ubiegłych miały również miejsce, jednakże nie zostały zgłoszone do odszkodowania, gdyż położenie rolnictwa było naogół zadawalające, co nie pozostało z natury rzeczy bez wpływu na obniżenie się wypadków, do odszkodowania zgłoszonych.

X. Administracja dróg.

A. Konserwacja dróg Wydziału Powiatowego.

1. Drogi państwowe.

Ilość dróg wynosi 27,331 klm., gdzie zatrudniono w ciągu całego roku 5 droźników przy bieżącej konserwacji drogowej, jak uporządkowanie toru, obcinaniu poboczy, skrobanie drzew, wycinaniu gałęzi itp. czynnościach konserwacyjnych.

Nowych powłok szosowych wykonano na przestrzeni 5,8 klm., do czego zużyto 2330 mtr.³ kamieni tłuczonych oraz 870 mtr.³ żwiru. Pozatem zużyto do łatania jezdni 135 mtr.³ kamieni tłuczonych oraz 251 mtr.³ żwiru. Do nakrycia powłoki kamiennej zużyto 100 mtr.³ żwiru. Dokładne szematyczne sprawozdanie zakupu i zużycia materiałów na poszczególnych kategoriach dróg daje poniżej naprowadzone zestawienie.

2. Drogi wojewódzkie.

Na drogach wojewódzkich, łącznej długości 23,950 klm., pracowało stale 5 droźników przy bieżącej konserwacji dróg. Nowych powłok szosowych wykonano na przestrzeni 1,7 klm., do czego zużyto 595 mtr.³ kamienia tłuczonego oraz 255 mtr.³ żwiru. Do łatania dróg zużyto 222 mtr.³ kamienia tłuczonego oraz 276 mtr.³ żwiru.

3. Drogi powiatowe.

Ilość dróg powiatowych wynosi obecnie 256,568 klm., na których pracowało stale 46 droźników przy bieżącej konserwacji dróg. Nowych powłok wykonano na przestrzeni 14,6 klm., do czego zużyto 4380 mtr.³ kamienia tłuczonego oraz 2190 mtr.³ żwiru

Do łatania dróg zużyto 393 mtr.³ kamienia tłuczonego oraz 469 mtr.³ żwiru.

Zestawienie zakupionych i przerobionych materiałów drogowych.

Kategorie dróg	Zapás z roku 1928/29			Zakupiono w r. 1929/30			Wyrobinio w r. 1929/30			Pozostało na rok 1930/31			Robotników zatrudniono			
	kamienia		żwiru	kamienia	żwiru	Potłuczono kamienia na szaber 1929/30	kamieni	żwiru	Usypano nowych powłok klm.	kamienia		żwiru	drożników		Sadzenie drzewek i bruczka	
	surowego	tłuczonego								surowego	tłuczonego		ilość	dni robocze		
Państwowe	905	847	221	792	1012	1647	2465	1221	5,8	50	29	12	5	1557	1430	—
Wojewódzkie	40	35	29	1676	713	1240	817	531	1,7	476	458	211	5	1538	1457	—
Powiatowe	1362	3139	769	4593	2549	3503	4773	2659	14,6	2452	1869	659	46	14936	7169	100
Razem	2307	4021	1019	7061	4274	6390	8055	4411	22,1	2978	2356	882	56	18031	10656	100

Jak z powyższego sprawozdania wynika, wykonano na drogach Wydziału Powiatowego 22,1 km. nowych powłok oraz łatania dróg na przestrzeni 8,7 km., do czego zużyto łącznie 8055 m³ kamienia tłuczonego oraz 4411 m³ żwiru. Stały nadzór nad pracami drogowymi wykonywało 7-miu drogomistrzów powiatowych. Wałowania nowych powłok wykonano po większej części walcem parowym, który w czasie czynności od 22. IV. do 21. IX. 1929 r. pracował na drogach Wydziału Powiatowego 121 dni roboczych.

Oprócz powyższych prac przełożono na drogach powiatowych 1250 m² bruków, do czego zużyto 55 m³ brukowców.

B. Mosty.

Stan mostów na drogach Wydziału Powiatowego uległ zmianie. Pobudowano w okresie sprawozdawczym 3 mosty żel. betonowe w miejsce drzewianych, i to na drodze państwowej Michale—Grupa most o rozpiętości 8 metrów przez rzekę Mątawę kosztem 31 919,35 zł. Koszta pokryło Województwo.

Na drodze powiatowej Bładzim—Tleń pobudowała Pomorska Elektrownia Krajowa Gródek dwa mosty żel.-betonowe, i to jeden most o rozpiętości 5 mtr. przez rzekę Ryszkę w Wierzbach, drugi większy przez rzekę Prusinę w Tleńiu. Oba mosty pobudowała Pomorska Elektrownia Krajowa kosztem własnym, ponieważ z powodu utworzenia rozerwoaru wodnego pod Zakład Elektryczny w Zurze stare mosty, jako nieodpowiadające zmienionym warunkom terenowym, musiały zostać zastąpione nowymi.

C. Budowa nowych dróg.

W roku sprawozdawczym prowadzono dalsze prace około pobudowania odcinka drogi Krusze—Osiek na przestrzeni 2380 mtr. Zakupiono jeszcze 725 m³ kamieni oraz 513 m³ żwiru, pozatem potłuczono 1725 m³ kamieni i ułożono pak, szaber oraz dokonano wałowania. Wałowanie ze względu na warunki terenowe wykonano walcem konnym. Prace te wykonano w własnym zakresie koszt. m 45 340,— zł. Odbiór drogi nastąpił przez komisję powiatową w dniu 30. IX. 1929 r., w którym droga oddana została ruchowi publicznemu.

D. Drogi Gminne.

Na ulepszenie dróg gminnych udzielił Wydział Powiatowy 5 159,35 zł. subwencji, i to gminom Ostrów Swiecki 485,35 zł., Białe Błoto 357,00 zł., Mątawy 1000,— zł., Łązek 1717,— zł., Osie 1000,— zł. i Bładzim 600,— zł.

Pozatem Starostwo Krajowe w Toruniu przyznało gminie Osie subwencję na brukowanie rynku w wysokości 3000,— zł. oraz gminie Topólno na zakup brukowca dla umocowania drogi, prowadzącej do Rudków, 2000,— zł.

E. Zestawienie dochodów z gospodarki drogowej za rok 1929/30.

1. Dotacje państwowe:	
a) na drogi państwowe	zł. 26 935,—
b) „ „ wojewódzkie	„ 23 780,—
c) „ „ powiatowe	„ 25 696,—
2. Dzierżawa zbioru trawy z rowów szosowych	„ 2 402,—
3. Sprzedaż owocu z alei drogowych	„ 11 620,—
4. Sprzedaż drzewa	„ 740,35
5. Inne dochody	„ 72,50
Razem	zł. 91 245,85

F. Wydatki na bieżącą konserwację wynosiły:

1. Na drogi państwowe	zł.	47 786,—
2. „ „ wojewódzkie	„	52 977,—
3. „ „ powiatowe	„	325 250,—
	Razem zł.	426 013,—

Administracja dróg Starostwa Krajowego.

1. Drogi państwowe.

Na drogach państwowych długości 74,398 klm zatrudniono w ciągu całego roku 15 droźników przy bieżącej konserwacji. Ponieważ w ubiegłym roku wykonano ca 20 klm. nowych powłok i wyczerpano wszelkie zapasy materiałów drogowych, w roku bieżącym trzeba było się ograniczyć do gromadzenia materiału kamiennego. Nowych powłok wykonano tylko na przestrzeni 2,3 klm., do czego zużyto 1150 m³ kamienia tłuczonego, oraz 345 m³ żwiru. Do łatania zużyto 460 m³ kamieni oraz 523 m³ żwiru. Resztę 1000 m³ żwiru zużyto do nakrycia jezdni kamiennej.

Pozatem zrobiono na szosie 18/3 od km. 22,06 do km 27,3 próbę sullitowania drogi, które miało jako cel chronić szosę od kurzu w porze letniej. Również dla próby wykonano na drodze 18/5 przy Swieciu smołowanie „Nicochronem”, co również miało jako cel uniemożliwienie tworzenia się kurzu. Oba dwa sposoby wydały tylko krótkotrwałe skutki i nie stoją w żadnym stosunku do włożonej pracy i kosztów.

1. Drogi wojewódzkie.

Na drodze wojewódzkiej długości 6,485 km zatrudnia się stale jednego droźnika przy bieżącej konserwacji. Nowych powłok wykonano na przestrzeni 0,9 km., do czego zużyto 373 m³ kamieni oraz 126 m³ żwiru. Pozatem przełożono bruku na powierzchni 2400 m² oraz ułożono bruczkę na starej szosie (dalszy ciąg rozpoczętej w roku ubiegłym pracy), na przestrzeni 3010 m², do czego zużyto 142 m³ brukowca oraz 236 m³ bruczku.

Również na tejże drodze wykonano jako pierwszy odcinek w powiecie szosę betonową na długości 665 mtr. bież. o szerokości torowiska betonowego 5,50 mtr. Do tejże pracy zużyto 600 beczek cementu oraz 500 m³ żwiru.

Dokładne dane co do zakupionych i przerobionych materiałów daje poniższe zestawienie.

Zestawienie zakupionych i przerobionych materiałów.

Kategorie dróg	Zapas z roku 1928/29			Zakupiono w r. 1929/30		Potłuczono kamienia na szaber 1929/30	Wyrobiono w r. 1929/30			Pozostało na rok 1930/31			Robotników zatrudniono			
	kamienia		żwiru	kamienia	żwiru		kamieni	żwiru	Usypiano nowych powłok klm.	kamienia		żwiru	droźników		przejęciowo zatrudnionych	Sadzenie drzewek Zapas brukowca i bruczka
	surowego	tłuczonego								surowego	tłuczonego		ilość	dni robocze		
Państwowe	119	385	37	3773	2095	3685	1610	1868	2,3	207	2460	264	15	4678	14423	382 m ³
Wojewódzkie	136	312	60	480	744	591	373	126	0,9	25	530	678	1	311	4847	21 m ³
Razem	255	697	97	4253	2839	4276	1983	1994	3,2	232	2990	942	16	4989	19270	—

Wałowanie powłok na wymienionych szosach odbyło się wojewódzkim walcem motorowym, który był czynny 22 dni roboczych.

B. Mosty.

W roku sprawozdawczym pobudowano na drodze wojewódzkiej Grudziądz—Grupa drugi most żel.-betonowy o rozpiętości 10 metrów. Budowę rozpoczęto jesienią roku 1929. Oddanie mostu do użytku publicznego nastąpiło 31. III. 1930 roku. Koszty budowy mostu pokryło Starostwo Krajowe z własnych funduszków.

C. Budynki drogowe.

Przy zabudowaniach drogowych, przyjętych w administrację od Starostwa Krajowego, wykonano różne naprawy oraz odświeżono budynki od strony zewnętrznej.

D. Zestawienie dochodów z gospodarki drogowej dróg Starostwa Krajowego.

1. Dotacje na utrzymanie dróg państwowych	zł.	204 375,—
2. „ „ „ dróg wojewódzkich	„	80 414,—
3. Różne dochody	„	2 005,—
	Razem zł.	286 794,—

E. Wydatki na utrzymanie dróg wynoszą:

1. Na drogach państwowych	zł. 204 778,—
2. Na drogach wojewódzkich	„ 80 414,—
	<u>Razem zł. 285 192,—</u>

XI. Związek Elektryfikacyjny Chełmno-Swiecie-Toruń.

Od roku 1920 jest powiat świecki członkiem związku między-komunalnego pod nazwą „Związek Elektryfikacyjny Chełmno—Świecie—Toruń” z siedzibą w Chełmnie.

Związek ten ma za cel zelektryfikowanie powiatów chełmińskiego, świeckiego i toruńskiego, tj. wybudowanie sieci elektrycznej wysokiego napięcia do wszystkich gmin i obszarów dworskich wymienionych powiatów, wybudowanie sieci elektrycznej niskiego napięcia (gminnych) w gminach samych i dostarczenie potrzebnych transformatorów.

Do 31. III. 1929 r. wybudował Związek w wszystkich trzech powiatach ca 250 klm. sieci wysokiego napięcia oraz ca 52 klm. sieci niskiego napięcia.

Do końca 1929 r. zelektryfikowane zostały w powiecie świeckim następujące gminy i obszary dworskie: Gródek, Laskowice, Pólko, Kraplewice, Lipno, Belno, Morsk, Wiąg, G. Sartowice, Dziewięćwłók, Niem. Stwolno, P. Stwolno, Bratwin, Michale, Dragacz, W. Lubień, M. Lubień, Zajączkowo, W. Zajączkowo, M. Zajączkowo, Mątawy, N. Tryl, Tryl, Komorsk, W. Komorsk, M. Komorsk, Bzowo, Osiek i Osie.

Ponieważ koszty budowy sieci elektrycznej są znaczne (1 klm. sieci wysokiego napięcia ca 5000,— zł., a niskiego ca 6000,— zł.), a Związek Elektryfikacyjny nie ma potrzebnych kapitałów, stworzył powiat świecki uchwałami Sejmiku Powiatowego z roku 1928 i 1929 specjalny „Fundusz Elektryfikacyjny” w wysokości 300 000,— zł. celem dalszej rozbudowy sieci elektrycznej wysokiego i niskiego napięcia w powiecie świeckim. Funduszem tym dysponuje Wydział Powiatowy w ten sposób, że udziela Związkowi Elektryfikacyjnemu pożyczek, oprocentowanych po 4% rocznie, na budowę sieci elektrycznej wysokiego napięcia do gmin i niskiego napięcia w gminach powiatu świeckiego. Pożyczki te zwraca powiatowi Związek Elektryfikacyjny przez przekazywanie w ratach kwartalnych części wpływów ze sprzedanego prądu w gminach, za pomocą tych pożyczek zelektryfikowanych i to w wysokości 20 groszy za siłę, a 35 groszy za światło od kilowat-godziny.

Z otrzymanych w ten sposób zwrotów oraz z odsetek pożyczki elektryfikuje się gminy dalsze. Związek Elektryfikacyjny swoją drogą ma obowiązek w miarę posiadanych własnych funduszy przeprowadzać elektryfikację powiatu świeckiego na równi z powiatem chełmińskim i toruńskim.

Fundusz Elektryfikacyjny 300 000,— zł. został całkowicie wyczerpany przez budowę sieci elektrycznej w wyżej wymienionych miejscowościach.

Według bilansu rocznego z 31. III. 1929 r. przedstawiał się majątek Związku Elektryfikacyjnego jak następuje:

W bankach	zł. 226 288,20
W papierach wartościowych	„ 66 580,15
W materiałach	„ 109 237,84
W rachunkach bieżących	„ 274 375,70
W sieci elektrycznej	„ 2 698 787,68
W urzędzeniu skrzyżowania Wisły	„ 478 123,19
W ruchomościach	„ 39 323,94
W nieruchomościach	„ 97 147,78
	<u>razem zł. 3 989 864,48</u>

Długi wynosiły:

Kapitał zakładowy (wkłady powiatów)	zł. 1 228 287,19
Zwrotne pożyczki powiatów	„ 455 975,06
Pożyczki inwestycyjne	„ 1 560 983,40
Rachunki bieżące	„ 524 405,05
	<u>razem zł. 3 769 650,70</u>
Czysty zysk 1927/1929	„ 220 213,78
	<u>razem zł. 3 989 864,48</u>

Udział powiatu świeckiego dnia 1. IV. 1929 r. w majątku Związku Elektryfikacyjnego wynosi: zł. 191 071,— tyt. wkładki na kapitał zakładowy, zł. 160 658,— tyt. procentowego udziału w nadwyżce bilansowej przy przerechowaniu bilansu per 1. IV. 1929 r., zł. 160 922,— tyt. pożyczki zwrotnej, zł. 40 852,— tyt. odsetek od pożyczki 160 922,— zł., czyli razem zł. 553 503,—.

XII. Zdrowie publiczne.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 r. o zakładach leczniczych zorganizowano Szpital Powiatowy. Sejmik Powiatowy uchwałą z dnia 24. II. 1930 r. zatwierdzoną przez Urząd Wojewódzki Pomorski dnia 23. V. 1930 r. Nr. V. D. 1540/30, nadał Szpitalowi nowy statutu organizacyjny oraz statut dla Rady Szpitalnej. Szpital Powiatowy nazywa się odtąd „Publiczny Szpital Powiatowy powiatu świeckiego” i posiada osobowość prawną. Kierownictwo Szpitala powierzył Wydział Powiatowy za zgodą p. Wojewody Pomorskiego na czas nieograniczony p. Drowi J. Hillarowi, jako dyrektorowi lekarzowi.

Na posiedzeniu dnia 5. marca 1930 r. uchwalił Wydział Powiatowy instrukcję służbową, regulamin porządku wewnętrznego dla Publicznego Szpitala Powiatowego powiatu świeckiego i regulamin obrad Rady Szpitalnej.

W roku sprawozdawczym dokonano większych inwestycji w tymże Szpitalu: Kosztem 43 000,— zł. nadbudowano piętro na domie dla zakaźnie chorych, założono tam centralne ogrzewanie (wodą) i połączono dom z kanalizacją miejską. Dalej przeprowadzono całkowity remont sali operacyjnej oraz zakupiono nowy stół operacyjny typu Trendelburga, co kosztowało ogółem ca 7000,— zł.

Obecnie posiada Publiczny Szpital Powiatowy następujące oddziały: chirurgiczny, wewnętrzny, zakaźny, położniczy, weneryczny i dziecięcy na razem 122 łóżek.

Mimo korzystania z własnego laboratorium chemicznego i bakteriologicznego był Szpital zmuszony korzystać w 122 wypadkach z Państwowego Instytutu Higjeny w Toruniu, w 53 wypadkach z Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej w Poznaniu i w 3 wypadkach z Zakładu Anatom. Patologicznego. Frekwencja w Szpitalu co do ilości chorych w stosunku do roku ubiegłego się nie zmniejszyła, znacznie się jednak zmniejszyła liczba dni leczenia. W roku 1928/29 było chorych 1045, a dni leczenia 36365, przeciętnie na jednostkę 34 4/5 dnia. W roku 1929/30 było 1064 chorych, dni leczenia 27908, przeciętnie na jednostkę 26 1/4 dnia.

Z początkiem roku sprawozdawczego było 89 chorych, w ciągu roku przybyło 975 chorych, z tych w ciągu roku zwolniono 873, a 100 zmarło, tak, że przechodzi na rok 1930/31 91 chorych.

Ilość operacyjnych zabiegów w stosunku do roku ubiegłego zwiększyło się z 278 na 332.

Liczbowo przedstawiają się leczone w Szpitalu choroby jak następuje: dur brzuszny 28, czerwonka 1, płonica 21, błonica 8, róża 2, grypa 12, nagminne zapalenie mózgu 4, kiła 37, rzerzączka 11, narządy wewnętrzne 409, gruźlica płuc 61, gruźlica innych narządów 9, choroby chirurgiczne 341, umysłowe 4, skórne 6, położnicze 60, rak 21, na obserwacje 29.

Budżet Szpitala Powiatowego na rok 1929/30 wynosił pierwotnie w dochodzie i rozchodzie zł. 179 526,— . W ciągu roku sprawozdawczego uchwalono budżet dodatkowy na kwotę 18 400,— tak, że ostateczny uchwalony budżet wzrósł do zł. 197 926,—.

Z budżetu tego wydano:

na pobory personelu	zł.	30 915,84
„ koszty żywienia	„	87 297,66
„ opał	„	17 266,19
„ światło, wodę	„	9 070,26
„ utrzymanie ogrodu	„	240,60
„ lekarstwa	„	20 859,61
„ utrzymanie instrumentów i zakup aparatów	„	8 039,46
„ utrzymanie i zakup garderoby, pościeli	„	6 385,21
„ naczynia i narzędzia kuchenne	„	1 411,85
„ czyszczenie bielizny	„	3 596,62
„ papier, formularze, czasopisma	„	1 447,97
„ remont i utrzymanie lokalu	„	11 197,45
„ asekurację ogniową i opłatę kanal.	„	493,80
		<hr/>
	zł.	198 202,52
dochód wynosił	„	167 476,72
		<hr/>
zatem niedoboru jest	„	30,725,80
Zaległości czynne r. 1929/30 wynoszą	zł.	22 113,09
w czym zalega Kasa Chorych	„	12 603,44

Liczba urodzeń w powiecie w roku 1929 wynosiła 2575, z tego chłopców 1387, dziewcząt 1188. Na 1000 mieszkańców urodziło się więc 28 dzieci. Zmarło w roku 1929 w całym powiecie 1562 osób.

Zgłoszono w roku 1929 248 wypadków ostrych chorób zakaźnych w 73 miejscowościach powiatu. W liczbie tej zgłoszono 27 wypadków duru brzuszego w 14 miejscowościach.

Najsilniej szerzył się dur brzuszny wśród robotników sezonowych w Brzemionach i Niewieście. W Brzemionach stwierdzono laboratoryjnie 8 wypadków duru brzuszego, z których 2 były śmiertelne. W Niewieście rozpoznano i zgłoszono 7 wypadków duru brzuszego. We wszystkich wypadkach duru brzuszego przeprowadzono szczepienie ochronne przeciwdrurowe metodą Besredki otoczenia i kontaktów oraz dokonano badania źródeł tych wód, z których czerpali chorzy na bakterje kałowe.

W innych miejscowościach powiatu występował dur brzuszny sporadycznie. Ze szczepionych metodą Besredki 125 osób dotychczas nikt nie zachorował.

Pierwsze miejsce pod względem ilościowym zajmowała płonica, mianowicie w 82 wypadkach w 29 miejscowościach.

Przebieg płonicy był naogół łagodny bez większych powikłań. W listopadzie i grudniu przeprowadzono szczepienia ochronne przeciwploniczne atoksyczną szczepionką ploniczną w Swieciu, Lnianie itd. Ze szczepionych zachorowało 2 na płonicę.

Zachorzeń na błonicę było 42 w 17 miejscowościach. Przebieg choroby był także łagodny. Szczepienia ochronne przeprowadzono w 150 wypadkach w Osiu i w Lnianie. Ze szczepionych nikt na błonicę nie zachorował.

Inne ostre choroby zakaźne występowały sporadycznie, a liczba ich była stosunkowo mała.

XIII. Opieka Społeczna.

W zakładach dla umysłowo chorych, ociemniałych i głuchoniemych umieszczonych było w roku 1929/30 przeciętnie:

- 64 umysłowo chorych,
- 8 głuchoniemych,
- 3 ociemniałych.

Wydział Powiatowy, ponosząc tytułem ustawowej dotacji dla interesowanych gmin 2/3 ogólnych kosztów utrzymania, wydał na ten cel za czas od 1. IV. 1929 r. do 31. III. 1930 r. zł. 31 734,—.

W roku sprawozdawczym pobierało w czasie od października 1929 r. do końca marca 1930 r. przeciętnie 1600 bezrobotnych zasiłek ustawy z Funduszu Bezrobocia. Najniższa norma zasiłków wynosiła tygodniowo 12,01 zł., najwyższa 38,50 zł., mianowicie pobierał:

1.	bezrobotny samotny	33 ⁰ / ₁₀₀
2.	„ obarczony rodziną, złożoną z 1—2 osób	38,5 ⁰ / ₁₀₀
3.	„ obarczony rodziną, złożoną z 3—5 osób	44 ⁰ / ₁₀₀
4.	„ obarczony rodziną, złożoną z więcej niż 5 osób	55 ⁰ / ₁₀₀

dziennego zarobku, przyczem najwyższa norma wynosiła 10,— zł. Ogółem wypłacono 326 290,01 zł.

Oprócz Wydziału Powiatowego wykonują czynności zastępcze Funduszu Bezrobocia na terenie powiatu 4 gminy i to: miasta Swiecie i Nowe oraz gminy Osie i Komorsk. Stosunkowo największą ilość bezrobotnych była na terenie podinstytucji w Osiu.

Tak wysoka liczba bezrobotnych w okresie sprawozdawczym tłumaczy się ukończeniem budowy Elektrowni Krajowej w Zurze i przerwaniem robót przy budowie kolei Bydgoszcz—Gdynia. Pozatem stosunkowo dużo robotników zwolniły większe tartaki z powodu ogólnego zastoju w przemyśle drzewnym. Bezrobotnym, niepobierającym żadnych zasiłków, udzielał powiat jak również gminy doraźnych zapomóg.

Statystyka gminno ubogich nie wykazała żadnych poważniejszych zmian w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6. 3. 1928 r. o opiekunach społecznych i o komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 267 z dnia 14. 3. 1928 r.) wybrały gminy wiejskie po 1 opiekunie społecznym, przyczem obszary dworskie dołączono do poszczególnych gmin. W gminach miejskich wybrano komisje opieki społecznej.

Stosownie do art. 13 tegoż rozporządzenia wybrano powiatową komisję opieki społecznej, w skład której wchodzi:

1.	p. Starosta Kowalski, jako przewodniczący	
2.	p. Franciszek Koczorowski z Laskowic,	} jako członkowie Wydziału Powiatowego
3.	p. Feliks Kikulski z Dragaczu,	
4.	p. Konstanty Januszewski z Błędzima,	} jako opiekunowie społeczni.
5.	p. Bernard Thrun z Osia,	
6.	p. Franciszek Daszkowski z Warlubia,	
7.	p. Saplettowa z Piskarek, jako przedstawicielka organizacji społecznych w powiecie.	

Budżet Sierocińca Pow. wynosił na rok 1929/30 w rozcho-	
dzie i w dochodzie	zł. 18 764,—
Z budżetu tego wydano	„ 17 946,69
Zaś dochód wynosił	„ 16 304,—
Niedobór wynosi	zł. 1 642,69
Zaległości czynne	„ 2 317,80

XIV. Weterynaryjno - policyjne.

Z chorób zaraźliwych zwierzęcych ukazała się w roku 1929/30 zaraza bydła i dzicyzny w 5 zagrodach. Wskutek tej zarazy padły 4 krowy, 13 owiec i jedno cielę.

Świerzb u zwierząt jednokopytkowych stwierdzono w 4 zagrodach u razem 13 koni. Źródła świerzbu nie było można stwierdzić. Wszystkie konie zostały przy zastosowaniu środków leczniczych w czasie 6—12 tygodni wyleczone.

Gruźlicę płuc bydła rogatego w postaci otwartej stwierdzono w 7 oborach zarodkowych z okazji przeprowadzenia badań przez Pom. Izbę Rolniczą, wskutek czego przekazano 16 krów na rzeź.

Na wściekliwość padła jedna krowa w Różannie i jeden kot w miejscowości Morgi.

Najgroźniej z chorób zaraźliwych wystąpił pomór świń wzgl. zaraza świń, przeważnie w formie mieszanej, w 23 gminach, a w 27 zagrodach. Razem padło 294 świń. Pomór ukazał się na wschodzie powiatu tylko sporadycznie, zato tem ostrzej na zachodzie powiatu, prawdopodobnie wewleczony i przewleczony przez handlarzy i rzeźników bydgoskich. Szczepienia lecznicze z powiększoną dawką surowicy leczniczej przeprowadzono tylko w zagrodzie p. Mendego w Szewnie, gdzie skutki szczepienia były bardzo pomyślne. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29. I. 1929 r. do pow. rozporządzenia Prezydenta przejął Wydział Powiatowy w roku sprawozdawczym nadzór personalny nad oglądaczami zwierząt rzeźnych i mięsa. W związku z tem uchwalił Sejmik Powiatowy taryfę opłat za badanie, która po zatwierdzeniu przez Urząd Wojewódzki Pomorski ogłoszona została w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim oraz w Wiadomościach Samorządowych powiatu świeckiego. Wydział Powiatowy podzielił powiat na 19 obwodów, ustalając poszczególnych oglądaczy oraz przydzielając do obwodów sąsiednie gminy i obszary dworskie.

Podział ten przedstawia się 31. III. 1930 r. jak następuje:

L. bż.	Nazwisko i miejsce zamieszkania oglądacza mięsa i zastępcy	Obwód	Miejscowości, należące do obwodu	Badacz uzupełniający
1.	Block — Miejski Tryl, zastępca Wyczyński — W. Komorsk	Mątaawy	Miejski Tryl, Mały Tryl, Mątaawy, Zajączkowo, Wielkie Zajączkowo, Nowy Tryl, Kończyce, Morgi, Pszyny, Miejski Bochlin, Pastwisko, majtność Nowe, Zdrojewo	Dyrektor Rzeźni Arndt Nowe, zastępca pow. lek. wet. Sobolewski Swiecie
2.	Gólski — Przechowo, zastępca Grabowski — Gruczno	Przechowo	Przechowo, Marjanki, Sulnówko, M. Dólsk, Dólsk, Bedlenki, Biechowo, Polski Konopat, Terespole, Drozdowo, Kozłowo, Przechówko, Wielki i Mały Konopat, Niedźwiedź, Głogówko Król, Zurawia Kępa	Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie, zastępca pow. lekarz weter. Sobolewski Swiecie
3.	Gólski — Przechowo, zastępca Pałasz — Grudziądz	Wiąskie Piaski	Niem. Stwolno, Wiąskie Piaski, Świeże, Czapleki, Czaple, Dziki—Ernestowo, Wiąg, Sartowice, Grabowiec	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
4.	Goldjan — Osie, zastępca Schmelter — Drzycim	Osie	Osie, Brzeziny, Wałkowiska, Zur—Młyn, Jaszcz, Kwiatki, Miedzno, Sobiny, Stara Rzeka, Nowa Rzeka, Wygoda, Tleń	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
5.	Goldjan — Osie, zastępca Schmelter — Drzycim	Łązek	Łązek, Szarłata, Łaski, Zazdrość, Lińsk, Okoniny Niem., Łaski Piec, Trzebciny, Ludwichowo, Zdroje, Pruski, Sarnia-Góra, Wierzchy	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
6.	Drozdowski — Gruczno, zastępca Gólski — Przechowo	Gruczno	Gruczno, Dworzysko, Parlin, Różanna, Malociechowo, Luskowo, Cieleşzyn, Cieleşzynek, Suponin, Kozielec, Grabowo, Grabówko, Trępel, Rudki, Topólno, Chrystkowo, Topolinek, Kosowo	Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie, zastępca pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie
7.	Kalinowski — Lipinki, zastępca Goldjan — Osie	Lipinki	Lipinki, Stara — Srednia i Nowa Huta, Borowy Młyn, Ciemnylas, Przewodnik	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
8.	Podobieński — Swiekatowo, zastępca Szczepański — Bukowiec	Serock	Serock, Kurniszewo, Wątrobowo, Nowy i Stary Jasiniec, Kręgiel, Szukaj, Lubania Lipiny	Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie, zastępca pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie
9.	Podobieński — Swiekatowo, zastępca Szczepański — Bukowiec	Swiekatowo	Swiekatowo, Swiekatówko, Jania-Góra, Tuszyny, Niem, Łąkie	Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie, zastępca pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie
10.	Pałasz — Grudziądz, zastępca Block — Miejski Tryl	Dragacz	Michale, Dragacz, Mały i Wielki Lubień, Bratwin, Polskie Stwolno, Dziewięć Wiók	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
11.	Pałasz — Grudziądz, zastępca Pfahl — Warlubie	Górna Grupa	Górna Grupa, Dolna Grupa, Grupa pl. ów., Nowe Marzy, Stare Marzy, Mniszek	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
12.	Pfahl — Warlubie, zastępca Wyczyński — W. Komorsk	Warlubie	Warlubie, Bąkowo, Bzowo, Rulewo, Krusze, Bzówko, Fletnowo, Buśnia, Bąkowski Młyn, Płochocin, Płochocinek	Dyrektor Rzeźni Arndt Nowe, zastępca pow. lek. wet. Sobolewski Swiecie
13.	Wyczyński — W. Komorsk, zastępca Pfahl — Warlubie	Osiny	Gajewo, Mieliwó, Twarda Góra, Rychława, Głodowo, Montasek, Jaszczerek	Dyrektor Rzeźni Arndt Nowe, zastępca pow. lek. wet. Sobolewski Swiecie
14.	Schmelter — Drzycim, zastępca Goldjan — Osie	Lniano	Drzycim, Lniano, Gródeczek, Lubochin, Biechówko, Gacki, Dąbrówka, Krakówek, Lubodzierz, Wętfie, Jędrzejewo, Ostrowite, Wierzchlas, Słępiska, Zielonka, Brzemiona, Zalesie, Ryszka, Mszano, Jastrzębie, Lnianek, Sierosław, Sierosławek, Wery, Rówienica, Splawie, Gródek	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie
15.	Wyczyński — W. Komorsk, zastępca Pfahl — Warlubie	Komorsk	Komorsk, Wielki Komorsk, Kurzejewo, Piaski, Osiek	Dyrektor Rzeźni Arndt Nowe, zastępca pow. lek. wet. Sobolewski Swiecie
16.	Koseda — Jezewo, zastępca Goldjan — Osie	Jezewo	Jezewo, Taszewo, Taszewskie Pole, Taszewko, Biała, Wilcze błoto, Dubielno, Ciemniki-Węglarki, Huta, Białe błoto, Pięć morgów, Dąbrowa, Czernk Swietki, Skrzynki, Buczek, Grabowa Błota, Pólko, Laskowice, Nowe Kraplewice, Laskowice dw., Laskowice maj, Osłowo, Belno, Skarszewo, Lipno, Piskarki, Lipienki	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensik Swiecie

L. bż	Nazwisko i miejsce zamieszkania oglądacza mięsa i zastępcy	Obwód	Miejscowości, należące do obwodu	Badacz uzupełniający
17.	Drozdowski — Gruczno, zastępca Grabowski — Gruczno	Pruszcz	Pruszcz, Bagniewo, Bagniewko, Luskówko, Waldowo, Zawada, Zbrachlin, Niewieścín, Goluszyce, Łaszewo, Stażki, Łowinek, Brzeźno	Dyrektor Rzeźni Kensis Swiecie, zastępca pow. lekarz weter. Sobolewski Swiecie
18.	Telewski — Lubiewo, zastępca Szczepański — Bukowiec	Lubiewo	Lubiewo, Bładzim, Rykowisko, Lipienica, Kr. Zalesie, Żuławy, Brukniewo, Lubiewice, Sucha, Sucha Młyn	Dyrektor Rzeźni Kensis Swiecie, zastępca pow. lekarz weter. Sobolewski Swiecie
19.	Szczepański — Bukowiec, zastępca Telewski — Bukowiec	Bukowiec	Bukowiec, Poledno, Więckowo, Gawroniec, Przysiersk, Plewno, Jarzębieniec, Budyń, Bramka, Franciszkowo, Kawęcin, Siemkowo, Jeziorki, Karolewo, Krupocin, Szewno, Szewienek, Branica, Tuszyńki, P. Łąkie, Korytowo, Stanisławie	Pow. lekarz wet. Sobolewski Swiecie, zastępca Dyrektor Rzeźni Kensis Swiecie

XV. Spis urzędników stanu cywilnego i zastępców.

L. bież.	Nazwa obwodu	Imię i nazwisko urzędnika	Miejsce zamieszkania urzędnika	Imię i nazwisko zastępcy	Miejsce zamieszkania zastępcy
1	Mieliwo	Ignacy Piesik	Gajewo	Leon Stasiewski	Gajewo
2	Kończyce	Władysław Jabłoński	Nowe	Czesław Piątkowski	Nowe
3	Wielki Komorsk	Jan Jeszke	Wielki Komorsk	Alojzy Rydelek	W. Komorsk
4	Mątawy	Józef Wilczarski	W. Zajaczkowo	Jan Hoffmann	Mątawy
5	Bzowo	Mateusz Maciejewski	Bzowo	Jan Kozłowski	Bzowo
6	Wielki Lubień	Brunon Strumpf	Michale	Jan Kikulski	Dragacz
7	Grupa	Antoni Czajkowski	Grupa	Antoni Łaszewski	G. Grupa
8	Polskie Stwolno	Władysław Majewski	Bratwin	Władysław Kleibor	P. Stwolno
9	Górne Sartowice	Antoni Grajewski	Wiąg	Franciszek Polomski	Wiąg
10	Ostrów Swiecki	Antoni Stremlau	Ostrów Swiecki	Paweł Grohs	Ostrów Sw.
11	Przechowo	Stefan Białecki	Przechowo	Bolesław Figalski	Przechowo
12	Kosowo	Franciszek Guzowski	Głogówko Król	Maksym. Guzowski	Głogówko
13	Gruczno	Józef Siadkowski	Gruczno	Władysław Schmidt	Gruczno
14	Topolno	Władysław Draheim	Rudki	Franciszek Perlik	Topolno
15	Niewieścín	Antoni Górski	Waldowo	Wład. Szczepański	Zawada
16	Luskówko	Stanisław Zbikowski	Bagniewo	Zygfryd Zbikowski	Bagniewo
17	Poledno	Marceli Wardziński	Korytowo	Stanisław Brzostowski	Korytowo
18	Przysiersk	Ksawery Wilczewski	Przysiersk	Franciszek Megger	Przysiersk
19	Lubochin	Józef Zurek	Gacki	Stanisław Kufel	Gacki
20	Sulnowo	Stanisław Kostka	Swiecie	Tadeusz Jędrzejewski	Swiecie
21	Laskowice	Franciszek Erdmański	Jeżewo	Michał Klein	Swiecie
22	Taszewo	Franciszek Erdmański	Jeżewo	Franc. Koczorowski	Laskowice
23	Rulewo	Aleks Maciejewski	Buśnia	Teodor Wąsikowski	Jeżewo
24	Warlubie	Augustyn Krauze	Warlubie	Bolesław Lemkowski	Buśnia
25	Bąkowo	Augustyn Krauze	Warlubie	Feliks Kraskowski	Warlubie
26	Dąbrowa	Franciszek Erdmański	Jeżewo	Jan Piechocki	Bąkowo
27	Lipinki	Maksymiljan Kosecki	Lipinki	Teodor Wąsikowski	Jeżewo
28	Osie I.	Narcyz Krajnik	Osie	Tomasz Szczygieł	Lipinki
29	Osie II.	Narcyz Krajnik	Osie	Bernard Rożyński	Osie
30	Wery.	Medard Ratkowski	Drzycim	Bernard Rożyński	Osie
31	Siemkowo	Stan Poćwiardowski	Wętfie	Maksym Kruczyński	Drzycim
32	Bukowiec	Władysław Wielbacki	Bukowiec	Mikołaj Topoliński	Wętfie
33	Swiekatowo	Alojzy Wojtawicz	Swiekatowo	Ksawery Czajkowski	Bukowiec
34	Łowinek	Franc. Kruczyński	Lubania Lipiny	Stefan Nowicki	Swiekatowo
35	Serock	Jan Stencel	Serock	Antoni Jaroch	Lub. Lipiny
36	Swiekatówko	Mikołaj Kulczyk	Sucha	Ludwik Baumgart	Serock
37	Lubiewo	Apol. Iwicki	Sucha	Andrzej Roszczyńska	Sucha
38	Wierzchlas	Konst Januszewski	Lubiewo	Paweł Mrozik	Zalesie Kr.
39	Ostrowite	Anastazy Kąkol	Bładzim	Maksym. Spica	Bładzim
40	Brzemiona	Józef Gaca	Lniano	Franciszek Kukawka	Lniano
41	Łązek	Józef Milewski	Sierosław	Franciszek Igliński	Zdroje
42	Sarnia Góra	Franciszek Breier	Łązek	Jan Milewski	Łązek
43	Osiny	Jan Piotrowski	Sarnia Góra	Jan Kubis	Sarnia Góra
44	Swiecie	Stanisław Kostka	Udzierz	Antoni Ołoś	Udzierz
45	Nowe	Wład. Jabłoński	Swiecie	Michał Klein	Swiecie
46	Dubierno	Franciszek Erdmański	Nowe	Czesław Piątkowski	Nowe
			Jeżewo	Teodor Wąsikowski	Jeżewo

XVI. Urzędy Rozjemcze (Spis sędziów rozjemczych).

L. b.	Nazwa obwodu	Imię i nazwisko rozjemcy	Miejsce zamieszkania rozjemcy	Imię i nazwisko zastępcy	Miejsce zamieszkania zastępcy
1	Swiecie	Dr. Andrzej Megger	Swiecie	Marjan Cejrowski	Swiecie
2	Bukowiec	Leon Eckert	Bukowiec	Jan Kierzkowski	Bukowiec
3	Drzycim	Roman Kufel	Drzycim	Michał Chudziński	Drzycim
4	Gruczno	Józef Siadkowski	Gruczno	Hip. Kaczmarek	Gruczno
5	Grupa I.	Brunon Strumpf	Michale	Antoni Majewski	G. Grupa
6	Grupa II	Brunon Strumpf	Michale	Antoni Majewski	G. Grupa
7	Przysiersk	Franc. Megger	Przysiersk	Leon Kocikowski	Przysiersk
8	Serock	Jan Stencel	Serock	Mieczysław Golnik	Serock
9	Jeżewo	Bernard Urbański	Jeżewo	Franciszek Borucki	Jeżewo
10	Lubiewo	Anastazy Tomaszewski	Lubiewo	Euzebjusz Koniarski	Lubiewo
11	Osie	Narcyz Krajnik	Osie	Dyonizy Rekowski	Osie
12	Swiecie, parafja wiejska Okręg I.	Stefan Białecki	Przechowo	Bolesław Figalski	Przechowo
13	Swiecie, parafja wiejska Okręg II.	Władysław Bieliński	Wiąg	Franciszek Połomski	Wiąg
14	Sliwice	Jan Redzimski	Zdroje	Tomasz Dembek	Zdroje
15	Swiekatowo	Alojzy Wojtalewicz	Swiekatowo	Jan Heyza	Tuszyny
16	Topolno	Józef Ziółkowski	Topolno	Franciszek Baumgart	Cieleszynek
17	Sartowice	Franciszek Behrendt	Święte	Franciszek Polomski	Wiąg
18	Nowe	Domin. Frydrychowski	Nowe	Mieczysław Sliwiński	Nowe
19	Nowe parafja wiejska	Domin. Frydrychowski	Nowe	Mieczysław Sliwiński	Nowe
20	Komorsk	Jan Jeszke	W. Komorsk	Paweł Wróblewski	W. Komorsk
21	Płochocin	Roman Zerkowski	Warlubie	Jan Piechocki	Bąkowo

XVII. Administracja wójtostw.

L. b.	Nazwa obwodu	Wójtka imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania	Zastępcy wójtka imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania
1	Mieliwo	Ignacy Piesik	Gajewo	Bernard Bulawski	Twarda Góra
2	Kończyce	Wiktoria Lorkowski	Kończyce	St. Wojnowski	Kończyce
3	W. Komorsk	Ludwik Janeczek	W. Komorsk	Józef Piechocki	W. Komorsk
4	Mątawy	Kazimierz Dybala	Mątawy	Jan Hoffmann	Mątawy
5	Bzowo	Jan Kozłowski	Bzowo	M. Boulge	Bzowo
6	W. Lubień	Jan Kikulski	Dragacz	F. Kikulski	Dragacz
7	Grupa	Teofil Pawski	Grupa	Stanisław Musialik	G. Grupa
8	N. Stwolno	Władysław Majewski	Bratwin	L. Chmielewski	Bratwin
9	G. Sartowice	Wacław Jeziorański	Wiąg	A. Grajewski	Wiąg
10	Ostrów Swiecki	Antoni Stremłau	Ostrów Swiecki	Paweł Efta	Ostrów Swiecki
11	Przechowo	Stefan Białecki	Przechowo	Kl. Stróżowski	Przechowo
12	Kosowo	Karol Tuleja	Chrystkowo	F. Guzowski	Głogówko Król
13	Gruczno	Józef Siadkowski	Gruczno	Jan Łobocki	Gruczno
14	Topolno	Julj. Zoltowski	Grabówko	Franciszek Perlik	Topolno
15	Niewieścín	Wład. Szczepański	Zawada	Antoni Górski	Wałdowo
16	Luszkówko	Miecz. Gołbiewski	Małociechowo	Jan Szmidt	Małociechowo
17	Poledno	Miecz. Kamrowski	Rożanna	T. Mroziński	Rożanna
18	Polski Konopat	Ksawery Wilczewski	Przysiersk	J. Mroziński	Przysiersk
19	Lubochin	Józef Zurek	Gacki	Stanisław Kufel	Gacki
20	Sulnowo	Franciszek Czubek	Sulnowo	Fr. Igliński	Sulnowo
21	Laskowice	Franciszek Erdmański	Jeżewo	T. Wojak	Jeżewo
22	Taszewo	Franciszek Erdmański	Jeżewo	Bernard Urbański	Jeżewo
23	Rulewo	Franciszek Erdmański	Jeżewo		
24	Warlubie	Augustyn Krauze	Warlubie	Fr. Kraskowski	Warlubie
25	Bąkowo	Józef Czajkowski	Płochocin	Julj. Pstrąg	Płochocin
26	Dąbrowa	R. Kreutzinger	Dąbrowa	Józef Sowiński	Pięćmorgów
27	Przewodnik	Stanisław Kalinowski	Lipinki	Tomasz Szczygieł	Lipinki
28	Osie I.	Narcyz Krajnik	Osie	A. Młodecki	Osie
29	Osie II.	Narcyz Krajnik	Osie	A. Młodecki	Osie
30	Wery	Hubert Kruczkowski	Drzycim	Jan Zieliński	Drzycim
31	Siemkowo	Michał Ohl	Dąbrówka	Franciszek Gretkowski	Lubodzież
32	Bukowiec	Leon Eckert	Bukowiec	Jan Kierzkowski	Bukowiec
33	Swiekatowo	Alojzy Wojtalewicz	Swiekatowo	Wojciech Bociek	Swiekatowo
34	Łowinek	Antoni Szulc	Niem. Łąkie	Fr. Kruczyński	Lubania-Lipiny
35	Serock	Franciszek Wiecki	Serock	W. Golnik	Serock
36	Swiekatowo	A. Roszczyńska	Sucha	M. Kulczyk	Sucha
37	Lubiewo	A. Jędrzycka	Lubiewo	Jan Kątny	Lubiewo
38	Wierzchlas	Aleks. Jerchewicz	Zielonka	K. Januszewski	Bładzim
39	Ostrowite	Fr. Esden Tempski	Ostrowite	J. Zborowski	Jędrzejewo
40	Brzemiona	K. Wojnowski	Wierzchy	Antoni Górski	Wierzchy
41	Łązek	Suchomski	Zdroje	Józef Guz	Łązek
42	Sarnia Góra	Karól Garbaczyński	Sarnia Góra	Franciszek Breier	Sarnia Góra
43	Osiny	M. Łaszewski	Udzierz	J. Piotrowski	Udzierz
44	Grupa pl. ów.	J. Niedzielski	Grupa	Leon Płotkowski	Grupa
45	Warlubie obsz.	Wład. Płoszyński	Warlubie	Wł. Kaszubowski	Warlubie

Świecie, dnia 1. kwietnia 1930 r.

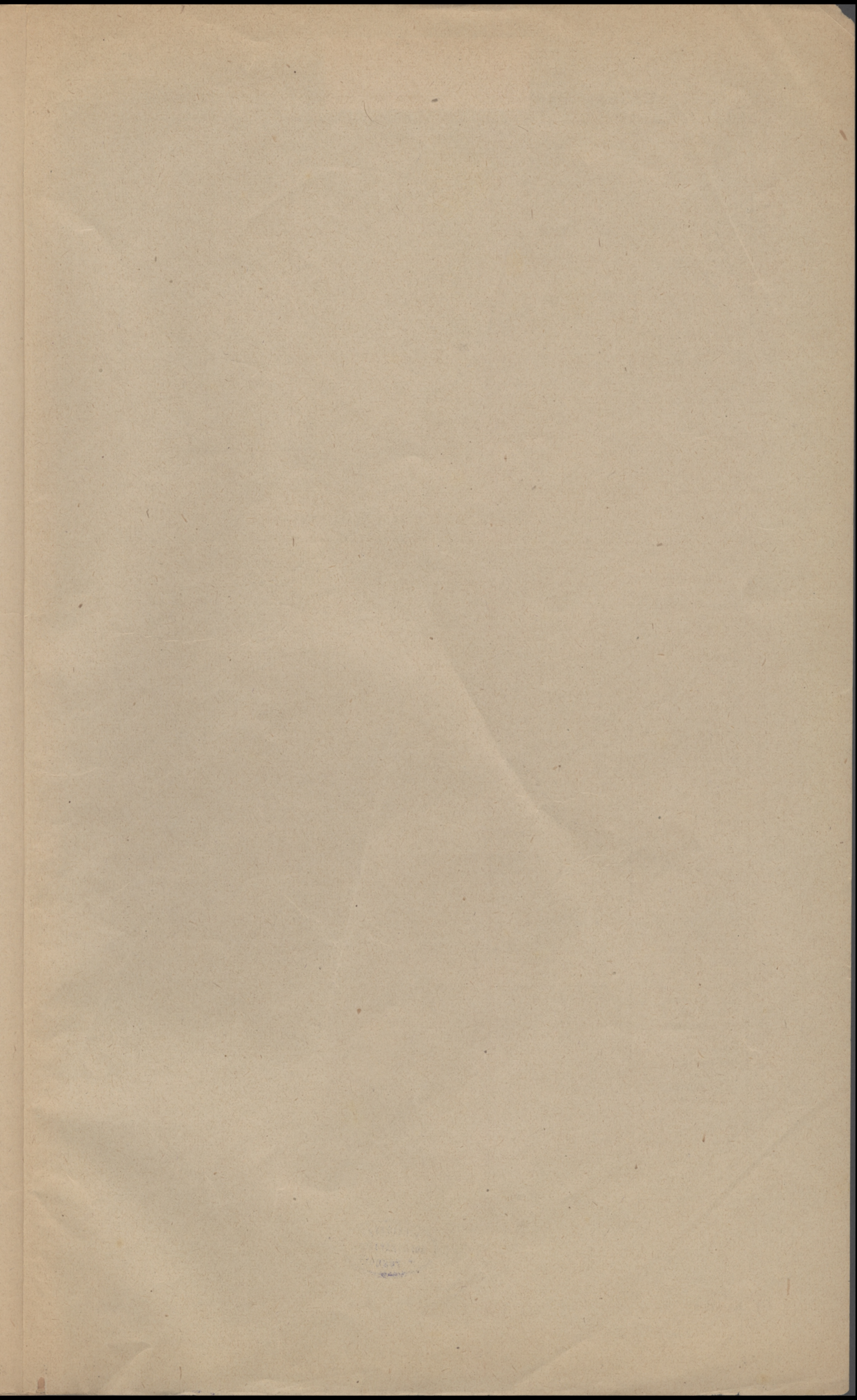
Wydział Powiatowy

(—) Przewodniczący:

Leon Kowalski, Starosta Powiatowy.

Członkowie:

St. Kostka, K. Januszewski, F. Koczorowski, F. Kikulski, T. Parczewski, F. Wiecki.

Biblioteka Główna UMK

300020825613

N. 2166/51